

Gudiksen: Jeg kan på mit partis vegne også anbefale den side af lovforslaget, som sigter på at forlænge forhøjelsen af satserne til 1953—54. I 1948 fik vi jo en stigning i de pågældende satser, så at der på skoleudgifter på indtil 75 kr. pr. barn blev ydet et tilskud på $\frac{3}{5}$, fra 75 kr. til 150 kr. på $\frac{2}{5}$ og fra 150 kr. til 225 kr. på $\frac{1}{5}$. Det betød en forhøjelse, således som det er sagt, på 50 pct.

Jeg er enig med den ærede ordfører for socialdemokratiet i, at disse satser er for lave i dag. I 1948 var det ikke for meget, men efter den udvikling, der er foregået siden, er det så afgjort for lavt i dag. Derfor er jeg glad for, at lovforslaget kommer i udvalg, hvor vi kan drøfte også dette spørgsmål.

Den anden side af lovforslaget er ny, idet det foreslås at decentralisere i stedet for at centralisere. Nu har vi gennem mange år været vant til, at alt centraliseres her i København. Det har været en hel mani, og for alle os jyder har det været en stor ulempe; vi har været meget mod centralisationen i København. Derfor er jeg glad for, at man her begynder med i et lille lovforslag — jeg skal indrømme, at det er lille — at lægge arbejde fra centraladministrationen ud til amterne. Det er i hvert fald en opgave, amterne kan løse. Det vil ikke volde nogen vanskeligheder, så også den side af lovforslaget kan jeg på mit partis vegne anbefale. Iøvrigt anbefaler jeg lovforslaget til hurtig og velvillig behandling her i tinget.

Indenrigs- og boligministeren (Aksel Møller): Jeg skulle vel egentlig nærmest være taknemlig for den behandling, dette lovforslag har fået her ved dets første behandling, selvom det er blevet ledsaget af en meddelelse om, at fredningstiden er udløbet. Jeg var naturligvis klar over, at det kunne ikke blive ved at gå i det lange løb at blive behandlet på samme elskværdige måde, som jeg blev det i sidste uge i dette høje ting.

Det, som skiller os, synes at være et spørgsmål om en forhøjelse af selve refusionerne fra den fælleskommunale udligningsfond. Det er jo også et spørgsmål, der har været under megen overvejelse på vejen henimod færdiggørelsen af lovforslaget til fremsættelse her i tinget. Det vil derfor være muligt i et udvalg på grundlag af dette materiale at drøfte spørgsmålet om refusionernes højde, men jeg vil gerne have lov til at gøre opmærksom på, at efter min opfattelse kan kommunerne ikke vente, at der skal ske en regulering opad af ydelserne fra staten og den fælleskommunale ud-

ligningsfond i samme udstrækning, som tilfældet har været før. Den regering, som har fået den opgave for tiden at prøve på at klare landets økonomiske vanskeligheder, må se med megen betænkelighed på bestræbelser, der går ud på at forøge den sum af midler, som over statskassen direkte eller indirekte skal tilvejebringes.

Det ærede medlem hr. Ælkær sagde, at likviditeten i den fælleskommunale udligningsfond var stor nok til at muliggøre en yderligere forhøjelse. Det ærede medlem gjorde i den forbindelse opmærksom på, at fonden rummede 171 mill. kr. Ja, ærede medlemmer, men det er på papiret. Disse 171 mill. kr. ligger naturligvis ikke i statskassen parat til at disponeres over. Vi må være klar over, at skal vi tage nogen del af dem ind til formål, som bevillingsmyndigheden, rigsdagen, mener, det er rigtigt at bruge dem til, skal vi hente dem i nationalbanken på finansministeriets konto, og det vil sige, at derigennem kommer vi til at påvirke den økonomiske situation for staten.

Jeg er enig i, at kommunerne har store vanskeligheder for tiden, men vi ved jo, at de økonomiske vanskeligheder er stat og kommuner fælles om. Naturligvis kan det ikke være noget principspørgsmål, om de satser, som blev gennemført i 1948, skal være gældende også i 1951. Det er en sag, vi kan diskutere i udvalget, men jeg henstiller meget til det høje ting ikke at skrue forventningerne til de forhøjelser, der kan blive tale om, altfor højt op.

Jeg vil iøvrigt gerne takke for de venlige bemærkninger, der blev gjort om lovforslagets forsøg på at lægge en del af det arbejde, som tidligere er blevet udført i centraladministrationen, ud til amterne. Jeg deler ganske den opfattelse, at i den udstrækning, hvori det er muligt, bør man gennemføre decentralisering. Det er jo ikke her tiden og stedet til at tale om de vanskeligheder, som kan opstå ved en for stærk centralisering. Her er der gjort et forsøg, som jeg synes er et rimeligt forsøg og egentlig også kun et beskedent forsøg, men det har glædet mig at mærke, at tanken er blevet modtaget med velvilje.

Jeg håber i det kommende udvalg at kunne bidrage til, at det resultat, som skal komme ud af arbejdet med dette lovforslag, kan blive tilfredsstillende for de synspunkter, der har været fremført her i dag.

Hermed sluttede forhandlingen.